

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben hárhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadása
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 15.

A parasztszociálizmus vezére.

Irta: **Dr Mazurek Gyula.**

Az emberi lélek forrongó lázas érzelmi formát keresnek, hogy a külvilág is tudomást szerezhessen róluk. A művész természethez fordul s a természet szépségeibe öltözteti ihletett gondolatait; az írásművészet mestere a szavak rithmikus láncolatába rejti izzó eszméit: a föld népének is vannak gondolatai, ha felgyül lelkében a keserűség, az elégtelenség lobogó indulatja, ő prófétát, vezért keres, hogy megszólaltassa lelkének húrjait. Csak hangot kell adni, hasonlót ahhoz, amit ő belül érez, megvan a vezér s várja a jelszót a harcra kész sereg.

A parasztszociálizmus vezérének, Achim L. András nagyságának is ez a kulcsa, nem pedig az, amit az ő szűkebb hazájában annak tartanak.

Akkor volt az, midőn a liberalizmusnak Békéscsabán meghuzták lélekvaltságát. Zslinszky Mihálynak le kellett tennie s mert Barabás Béla pótválasztásba sem juthatott vele, a »Csirke-piacon« fiává fogadta Achim L. Andrást s Csabának független érzésű polgárai egy test,

egy lélek állottak mellé. Csakhogy ő már akkor vezére volt a tömegnek, előnyomulását ez csak segítette, de nem ez indította meg.

A népből nőtt ki, ismerte minden szívverését. Természetes eszével párosulva van az ősi vadság, a szilaj bátorság, izzó szavaiban a saját szavaira ismert a nép, érzésvilágát szónoklataiban látta napvilágra jönni.

Hogyan? egy pár gondolattal megkísértem választ adni.

A szociálizmusnak éppen nem kártható alaptörvénye az, hogy a munkás ereje éppen oly töke, mint a gép, vagy a pénz, hozadékának tehát arányban kell lenni a töke nagyságával. Ez a munkaerő kell, hogy legalább annyi gyümölcsöt hozzon, melyből a munkás és a munkás családja emberhez méltó életet élhessen.

Távolabbi követelmény s azt a szociológusok nem oly egyértelműen fogadják el, hogy a munkás keresetéből a késő aggkor napjaira is félre tehessen s a jól végzett munka édes nyugalomában tölthesse az élet utolsó napjait.

Am nem csak Békésmegyében, de szerte az országban úgy állt a dolog, hogy a kézi erő munkája nem állt arányban annak hozadékával. A mezei munkás 6—8 hónapon át dolgozhat s mikor

e munka idő jó telén 60—80 fillért kereshetett, nincs mit csudálkoznunk, ha keserűséggel telt be a lelke, ha ökölbe szorult a keze lerongyolódott éhez családjának látására. Még ez huzódhatott volna továbbra is, de az ipari szociálizmus megelőzte őket, megdrágította az ipari cikket, fölemelte az élelmi szerek árát s a mezei munkásnak mindég csak 30—40 krajcárból kellett tengődnie.

A paraszt párt vezére ezt a sebet tépte fel s mikor igazságos munkabért követelt a nép, benne látta megváltóját. Igaz, hogy felcsigázta az igényeket, s azt sem tagadhatja le, hogy e felhajtott munkabért jómaga sem adta meg.

Kiadta a jelszót, csak 8 koronáért álljatok munkába. Ennek az lett azután a következménye, hogy a nagyobb uradalmakban a kézi erőt felváltotta a gép, s ami még ennél is sajnosabb, idegen országból hozott munkások lepték el az alföldet, a kisebb birtokosok pedig maguk fogták kezükbe a kapát, kaszát és a dolog dandárjának idején a munkások százai kereset nélkül maradtak. Széltében-hosszában észélték, hogy 200—300 mezei munkás ment a vezér portájához és követelte azt a bizonyos 8 korona napszámot, a jószívű vezér megmutatta, merre van a birtokának kijárata.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az emberi szív.

Irta **Dr Bognár István.**

Mit tanít szívünk titkáról a tudomány? Ah! ez a gyöngye világosság nem terjeszt elegendő fényt, midőn azt e sötét, oly kevésé átkutatott légkörbe visszük. Halvány, rezgő fénye legföljebb arra szolgál, hogy a sötétség sűrűségét lássuk, mely bennünket körülvesz. Ugy vagyunk vele, mint az éjjeli zivatarban eltévedt hajós a villám fényével; nem a mentő utat, csak a lábait alatt megnyiló örvényt mutatja az neki.

Es mi ennek az oka? Az, hogy az ember bármely tárggyal inkább foglalkozik, mint saját szívének szemléletével. Kerüli önmaga megismerését. Ennek az oka pedig az, mert ha betekintünk szívünkbe, oly dolgokat fedezünk ott fel, melyek ottlétéről nem örömet veszünk tudomást és oly hangokat hallunk, melyek nem tetszenek. Felfedezünk ott néhány rosszra való hajlamot, vak ösztönt, vétkes szenvedélyek, kevélység, bírvágy, irigység, gyűlölség, bosszu csirák, melyek előlik, gyöngítik, vagy legalább virágjaitól megfosztják érényeinket és halljuk az intőszózatot, hogy akadályozzuk meg e káros csirát abban, hogy mindentelé szét ne gyökerezzenek, szabályozzuk ösztöneinket, irtsuk ki azok

visszásságait és bűneit. Mindez azonban nehéz, fáradságos, gondtéljes munka, melytől a legtöbb ember irtózik. És mivel másrészt mindenki jobbnak tartja magát, mint aminő valóban és még saját szemében sem akar az ember rossznak feltűnni, inkább behunyja szemét és nem kutatja tetteinek szívében rejlő ama titkos rugóit, melyek miatt pirulnia kellene. Mint a vad népek soha sem közelednek bizonyos örvényekhez, melyek sötét torkolatából, mint ők hiszik, véstjósító hangok szállanak fel: úgy tartja magát távol legtöbb ember belsejének eme titoktéljes tájkától, a szívtől és óvakodik abba bár csak kíváncsiságból is beletekinteni.

Pedig mit használ kerülni önmagunkat? Saját szívünk elől elfutni akarni? Szívünk maga a mi valónk és midőn futásnak eredünk, magunkkal visszük azt. Futásunk gyorsasága csak lángba borítja a bensőnkben izzó parázst és fokozza annak erejét. Az által, hogy szándékosan elvonjuk figyelmünket szívünk vétkes hajlamainak szemlélésétől, nem szűnnek meg azok bennünk létezni. Sőt minél kevesebbet törődünk velük, minél hosszabb póznára eresztjük azokat, annál inkább elhatalmasodnak; föllázadnak az ész ellen és ahelyett, hogy annak parancsait teljesítsék, azt teszik saját, kielégíthetetlen szesélyeiknek alacsony rabszolgájává.

Hogy idáig ne jussunk, le kell küzdenünk

azon hajlamot, mely mi magunk kerülésére ösztönöz és követni a Bölcsesség szózatát: »Szemed mindig sziveden legyen, hogy megismerd annak hajlamait és titkait.« Különösen lényeges dolog megismerni tetteink ama titkos rugóját, melyet uralkodó hajlamnak nevezünk, mely belevegyül az élet minden műveletébe; melynek alárendelik magukat a többi szenvedélyek és céljai elérésében szolgálatára vannak neki. Ez képezi jellemünk alapvonását.

Alapos megismerése nem könnyű, még akkor sem, ha ugyan el van terjedve. Tekintsük például a kevélységet. Elvakítja ez az esztelent úgy, mint a bölcsét, a szegényt mint a gazdagot, a gyengét mint az erőset. Uralkodik a kéjenc fölött és nyugtalanítja a szigorú vezeklő szívet; kitudi zászlóját a világ nyílt terén és belopózik a legelrejtettebb kolostorokba; visszacsugázik a büszke nagyvilági hölgynek arcáról, ki tehetsége, szépsége és születése által a társadalom királynéja és föltalálhatni az alacsony származású nőszerű szerény beszédében is, — ámdé mennyire átváltozik alakja a különböző egyedek szerint, mennyire más és más szint őt bennünk! Alig lehet ráismerni.

Néha a szenvedélyek az erény köpenyébe is rejtőznek, hogy annál könnyebben megcsaljanak. A fősvénység a takarékoság és bölcs előrelátás neve alatt nyomul előre; a pazarlás

Figyeljék meg PFAFF kirakatait!

De ez csak olyan volt, mint a márciusi hó, ha napfény esik rá, elolvad; a vezér is megveregette embereinek vállát s ment minden a régiben. Néki csak olcsóbban számíthattak!

Hogy mennyire tud bánni a néppel, semmi sem mutatja jobban, minthogy vallásos érzéseit a maga javára tudja fordítani. Egyházában főgondnokságra pályázik, választóit a szent keresztet vezeteti s legutóbb »képviselőhelyettesnek« beszámolóján operette figurának egy hitehagyott katolikus papot is mutogatott.

Ezek után kíváncsiak lehetünk követői számára. Ő állandóan negyvenezrekről beszél, ha nagyon szubtilis akar lenni, 39 ezerre hagyja embereinek számát. Csak az a baj, hogy ha igazán elő kellene állani ez embertömeggel, a csecszopókat is glédába kellene állítania.

Meg azután az is baja, hogy Csaba város előjárósága legutóbb se a parasztpártból telt ki. A husz választott képviselőből csak 13 az ő embere s a virilisták és tisztviselők közül pedig talán egy se.

Ez a körülmény mintha más színbe állítaná az ő követőinek tízezerjeit.

És a jövő? Gyermekekornak kedvenc mulatsága jut eszembe. A szőke Szamos partján nőtem fel s minden nyáron láttuk a »Tiszavirág« ébredését és elmulását. Hajnalban keltek ki a tolyó testéből, nappal sötét fellegekben zsirogáltak, zúgtak a felszínen, de mikor a napnak utolsó sugarai leáldoztak, ők is befejezték pályafutásukat.

Az Alföldre sem kell más csak a kormányzó közegek szociális érzéke a népművelő akciónak egy-két bevált eszköze s a parasztpárti »Tiszavirágokról« azt sem tudjuk, hogy voltak.

A német császár és a horvát kérdés. Zágrábról jelentik, hogy egy ottani lap közreadta azt az értesülését, hogy Vilmos császár utolsó velencei tartózkodása alkalmával Papadopolis grófnőt is meglátogatta s mivel a grófnő horvát leány, Hellenbach bárónő, a beszélgetés során szóba került a horvát politikai helyzet is. A jól értesült zágrábi lap szerint ez alkalommal úgy nyilatkozott, hogy tudja, hogy Horvátországban nagy az elégedetlenség, de biztos abban, hogy nemsokára megjavulnak ott az állapotok.

Államsegély a román iskoláknak.

A múlt évi iskolai törvények még igen sok községben nincsenek végrehajtva. Vannak nemzetiségi községek, ahol ha meg is kísérelték a törvény intézkedéseit fogantatni, nem tudták kellőleg magyarázni a törvény paragrafusait s így olyan színben tűntek fel, mintha nem akarnák a törvényeket akceptálni. Lehet, hogy az ilyen esetekben nincs semminemű rosszakarat, azonban a látszat az ellenkezőjét bizonyítja s e miatt az illető iskoláknak anyagi veszteségük is van.

A nagyürögdi görög katolikus iskolában négy elemi osztály van, melyben két tanító, Szilágyi János és Papp János a tanítók. A tanítók államsegélyért folyamodtak és kérelmüket a tanfelügyelő útján terjesztették a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

A tanfelügyelő pártolólá terjesztette fel a kérelmeket. A miniszter a kérelmeket tegnap küldte vissza a megye közigazgatási bizottságához még pedig kedvezőtlen elintézés kapcsán.

A miniszter ugyan s az állami segélyt kérő iskolát nem tartja az 1907. évi XXVII. törvény cikk követelményeinek megfelelő vezetőségnek. Ertesült ugyanis a miniszter róla, hogy az iskolákban az előírt naplókat nem vezetik. Két napló, az előmeneteli és mulasztási napló

ugyan vezetve van, de ezek is a törvény intézkedéseinek ellentétesen vannak vezetve.

A két naplóban ugyanis a rovatok magyar és román nyelven lettek vezetve, holott a törvény világosan kimondja, hogy csakis magyarul vezethető a két napló. Ezenkívül a magyar nyelv tudása általában nem kielégítő, sőt az I. és II. osztályokban meghatározottan elégtelen. Az iskolákban nincs meg az előírt hat osztály.

Az állami segélyt csakis olyan iskolák nyerhetik el, melyek az 1907. évi törvény kívánalmainak mindenben megfelelnek. A nagyürögdi iskolák pedig határozottan nem ilyenek.

A miniszter egyébként nehézményezi, hogy a tanfelügyelő nem kifogásolta a naplóknak nem magyar nyelven való vezetését. Itt megjegyzi a miniszter, hogy ez ügyben már a szilágyi megyei tanfelügyelő jelentése alapján rendeletet intézett a nagyváradi görög katolikus püspökséghez és utasította az iskola fenntartó hatóságot, hogy a vegyes nyelvű naplóvezetést tiltsa el, mert ellenkező esetben állami segélyt nem fog adni.

A nagyürögdi iskolára vonatkozólag a miniszter nem egyszer s mindenkorra tagadja meg a segélyt, mert kilátásba helyezi azt, ha az iskola pótolni fogja a hiányokat. A miniszter utasítja a tanfelügyelőt, hogy az év végén szálljon ki Nagyürögdre és ott vizsgálja meg az iskolát. Ha a naplók pótolva lettek és a magyar nyelv elsajátítása előre haladt, úgy tegyen erről jelentést. Az esetben pedig, ha a hiányok tovább is fenn fognak állni, akkor a tanítók ellen indítsa meg a fegyelmi vizsgálatot.

Egyenetlenség a függetlenségi pártban.

A koalíció ellenes lapok minden nap tudnak valamit előrántani, amiből a koalíció, vagy a függetlenségi párt bomlását következtetik. Most, hogy a parlament husvétii szünetet tart a

a nagylelkűség színében tűnik fel; a kevélység a személyes méltóság árnyékába rejtőzik; a bosszu az igazságos megtorlás álcáját veszi fel; míg a restség a nyugalom szükségével fűdi magát. Így megy ez tovább a mi megtévesztésünkre.

Megnehezíti helyes megismerését az uralkodó szenvedélynek még az is, hogy ritkán van a többi szenvedélytől élesen elkülönítve és föllépése is különböző. Hol viharosan lép fel, mint a tengeren az orkárok, hol meg szelidebb, elbájolóbb gerjedelmek alakjában. De legyen föllépése szelid vagy viharos, alapjában mindig veszedelmes az. Hogy tehát ellene védekezhessünk és szívünk többi rossz hajlamaival együtt azt irányítani, mérsékelni, javítani tudjuk, első és fő kötelezettségünknek tartjuk azokat minél alaposabban megismerni, törekvéseiket magunknak megjegyezni és átlátni az állóéletben, mely alatt mutatkoznak. Semmi szín alatt sem szabad előttük szemet hunyni és sugalmaiknak magunkat vakon átengedni. Aki ezt teszi, tévutra jut, sok nyugtalanúságon megy keresztül és bizonyosan vesztébe rohan.

Gyakran mondják ugyan: »A szív nem csal, hallgathatsz tanácsára.« Szánandó tévedés! Az engesztelhetlen bosszuvágyót nem szíve sar-

kallja-e, hogy tört mártson ellenségének mellébe? Tette még sem menthető és nem szűnik meg bűn lenni. Viszont a betegápoló néni keze szolgálata teljesítése között gyakran undort érez, melyet alig képes leküzdeni, de ő mégis örökdi a beteg ágya mellett, vigasztalja, ápolja azt. Vajjon azért, mert érzete ellen cselekedett, szolgálata kevésbé erényes cselekedet-e? Ellenkezőleg. Az ember soha sem nagyobb, mint akkor, midőn legyőzve szíve ellenkező ösztönzését, kötelességét teljesíti. Valójában tehát a dolog úgy áll, hogy ha a szív sugalmára figyelve megtaláljuk is néha az igazságot, ez csak ritka kivétel. A legtöbb esetben elcsábítanak és tévutra vezetnek azok. Azért életünk alig egyéb, mint a szívünkben jövő csalódások hosszú láncolata.

Azt is mondják, hogy »a nagy gondolatok a szívből jönnek.« Jönnek ugyan néha onnan is, de a nagy tévelyek, a nagy visszasságok és a legnagyobb bűnök is a szívből jönnek. Mindezek ott veszik eredetüket. Nem lehet tehát magunktartását egyedül a szív sugalmait szerint intézni. Ezek magukban, ellensúly nélkül nem biztos vezérek. Rendeltetésük az, hogy ingerül, rugókul szolgáljanak a cselekvésre és segítsék annak kivitelét, miben gyakran igen jó szolgál-

latot tesznek, de nem arra valók, hogy magunkat általuk kormányozni engedjük. Erre más eszközök vannak adva. Erkölcsei cselekedeteinket ugyanis az igazság örök alapelvei szerint igazodó lelkiismeretnek kell vezérelni, anyagi érdekeinket pedig az egészséges, előrelátó észnek.

Azonban ha nem követhetjük is vakon szívünk minden kívánságát, másrészt nem szabad azt mindentől, amit szeret, megosztani sem és arra kárhóztatni, hogy mint a halottas lámpa, egyedül égjen a magányban. Halvány visszfénye gyászfátyolba borítja akkor előttünk a világot; mély szomorúságot, elviselhetetlen unalmat vet a lélekbe. A lét úgy folyik tova, mint ama patkok, melyek a föld belsejében folynak, melyeknek vize fényes napsugarat nem vet vissza soha és melyek az ő mély medrükben tova-zugnak, anélkül, hogy zúgásuk hallatszanék.

Ily végletbe nem szabad esni. A szívnek is megvannak a maga igényei. Valamint a kiszáradt föld eső után eped; a nap heve által ellankadt lomb, az éjszaki szellő friss fuvalma és az éj üdítő harmata után sóvárog; úgy vágyik a mi szívünk is szeretni. Isteni vagy emberi, nemes, vagy nemtelen, de valamelyes vonalom életszükség neki. Hasztalan küzdeni e

Van szerencsém a n. é. uri közönség szíves tudomására hozni, hogy a

a legdivatosabb angol szöveteim megérkeztek, melyből a legelegánsabb

ruhákat kedvező feltételek mellett készítek.

tavaszi idényre

A. n. é. közönség szíves támogatásáért esedezve vagyok kiváló tisztelettel

KISS ISTVÁN, angol uri szabó

Színház utca 4. (Adorján-palota.)

külgyminiszter budapesti utját veszik elő s erről regélnék mindenfélét. Az, hogy nem sokára ők maguk is kénytelenek ennek az ellenkezőjét hirdetni nem alterálja őket, keresnek újabbat.

Ime a legújabb politikai pletyka:

A miniszterek egymásután szabadságra utaznak, a képviselők pedig elszéledtek az ország minden részébe. Azt hinné az ember, hogy a husvétii ünnepek a politikában is teljes szünetet teremtettek. De a dolog nem egészen így áll, mert *Aehrenthal* külgyminiszter budapesti utazása nagymérvű bizonytalanságot idézett elő a magyar politikai körökben. Mindenki érzi, hogy már a közeljövő a válság magvát rejtheti magában.

Köz tudomásu, hogy a külgyminiszternek Budapesten nem sikerült megszüntetni azokat a nagy differenciákat, melyek a katonatiszti fizetések emelése és a delegációk összehívása tekintetében a magyar kormány és a közös kormány között fennállanak. A függetlenségi párt még mindig nem engedett abból az álláspontjából, hogy a katonatiszti fizetések felemelése politikai kérdés, mely csak az összes katonai követelések rendezésével együtt oldható meg. Ennek következtében a magyar kormány *Aehrenthal*nak semmi pozitív ígéretet nem tehetett. Szóval, a katonatiszti fizetések emelése, melyre pedig úgy az udvar, mint a közös kormány és az osztrák kormány nagy súlyt helyeznek, sőt kötelező ígéretet is tettek, magyar részről még mindig nincs biztosítva. Ez az állapot könnyen válságra vezethet, mert a közös kormány mindenképpen be akarja váltani ígéreteit. Ezt a politikai becsület is kívánja.

A magyar kormány nehez helyzetét a függetlenségi párt egy erős frakciója okozta, mely a katonatiszti fizetések emelését politikai revolverezésre használja. Ennek a frakciónak fellépését nem szívesen nézi a párt egy másik jelentékeny töredéke, mely attól tart, hogy ez

szükséglet ellen. Valamint a farkas éhségben szenvedő a legaljasabb és visszataszítóbb eledel után is mohón kap, hogy avval éhségét csillapítsa — és a szomjuság által agyongyórtott vándor úgy nekidől a zavaros pocsoljának, mintha az tiszta, átlátszó forrás volna: úgy tesz a mi szívünk is. Ha nem tűzünk ki neki magához méltó célt: izgatott, nyugtalan, szerencsétlen lesz. De semhogy télen maradjon, inkább bármely útjába vetődő tárgyhoz simul, még ha lealázza is vele magát.

A szereteten kívül még egy más hatalmas érzet is van szívünkbe oltva. Ez a boldogság utáni vágy. Ki nem akar közülünk boldog lenni? Mindannyian lankadatlan buzgósággal futunk, kapkodunk a boldogság után, mint a gyerek a szép visszlény után, melyet körülötte lobogtatnak. De miként ez nem tudja megfogni a fényes tárgyat, mert amint kinyújtja utána a kezét, eloszlik előtte a szép kép: úgy eloszlik az általunk hajszolt boldogság is tekintetünk, de még inkább kezünk előtt. Kevés ember boldog a világon és még annak a kevésnek boldogsága sem tökéletes. Szívünket nem is elégíti ki ez a boldogság. Azért, valamint a vándormadár őszel más hazába vágyik, nagy tengereken túl tekvő déli vidékeken költözik: úgy vágyik a mi szívünk is más hazába, messze tulvilágra, melynek napja soha le nem száll, melynek egén gyászfelhő nem borong és hol szívünket kereső családások többé nem szomorítják, hanem ahol zavartalan béke és örök boldogság honol. Ide mindannyian eljuthatunk, ha földi pályánkon Istent megismerni, őt teljes szívvel szeretni és neki hiven szolgálni akarunk.

a revolverezés a koalíció szétbomlására és válságra vezethet, ami most az általános választói jog megvalósítása előtt nem volna kívánatos. Ennek a töredéknek élén áll Miksa Imre képviselő, aki a párt józan elemeit akarja maga körül egyesíteni, hogy a Hollók és Batthyányék káros befolyását ellensúlyozza. Megjegyezzük, hogy tudomásunk szerint Apponyi Albert gróf nem jó szemmel nézi a Holló-csoport agitációját, mely főképp a bankkérdéssel és a koalíció megbontására irányuló kísérleteivel csinál folyton nehézségeket a kormánynak.

A család réme.

Tegnap délelőtt borzalmas módon ölte meg férjét egy asszony, aki már 25 éve élt együtt az urával. A gyilkosság okát az ember idézte elő kegyetlen bánásmódjával, mely megbotránkozást keltett az egész községben. A gyilkosságról tudósítónk a következőket jelenti:

H. Kovács Péter sarkadi lakos 59 éves zöldségkereskedő mintegy 25 évvel ezelőtt vette feleségül Daró Borbálát. A házasság eleinte igen harmonikus volt a két ember között és az alatt maguknak szereztek is egy kis házat s e mellé földet.

Az ember azonban egyszerre megváltozott s a züllés útjára lépett, melyen folyton sülyedt. A napi keresetet elitta sőt még a házra is vett fel kölcsönöket. Az iszákosság annyira megváltoztatta az ember életét, hogy valóságos gyötrellem volt mellette az élet.

Naponkint ittasan tért haza az ember s ilyenkor üldözte a feleségét és a gyermekét. Az asszony türe az ember brutalitásait s mindig visszavonult, hogy ne adjon alkalmat a köztölközésre. A türelmet azonban tegnapelőtt este egyszerre megszakította az asszony. A férj ugyanis a házat és a földet eladta és annak árából oly sokat ivott, hogy részeg lett.

Részeg állapotban hazatérve a férj ismét garázdálkodni kezdett. Az asszony szemére vetette botránnyos viselkedését és azt, hogy most még a ház árát is elszórja, mire a férj haragja csak jobban fokozódott. A veszekedés úgy ért véget, hogy az ember megfenyegette úgy a feleségét, mint a fiát. Azt mondta nekik, hogy az éjjel borotvával fogja elválni a nyakukat. — A megfenyegetettek elmenekültek, azonban egész éjjel nem tudtak aludni a nagy félelemtől.

Tegnap reggel Kovács Péter elment hazulról és ismét részegen tért vissza. Odahaza folytatta az ivást és a feleségével egy üveg pálinkát hozatott. Allítólag ezt az üveg pálinkát Kovács Péter az istállóban akarta meginni és azt oda is vitette. Az asszony látva férjének nagy részegségét zsineget készített elő és azzal férje után ment az istállóba.

Kovács Péter a jászol szélén ült s mikor az asszony belépett telakart állani, azonban visszaesett. Ezt az alkalmat használta fel felesége arra, hogy a magával hozott zsinegből hurkot készítsen és azt a férje nyakába vesse. A részegember nem birt védekezni.

Az asszony a hurkot meghuzta s az istálló egyik oszlopához kötötte. Hogy pedig a borzalmas cselekedetnek gyilkossági színezetét elhárítsa az ember testét kiegyenesítve fektette végig az istálló hidlásán. A kegyetlen dolog után az asszony mikor meggyőződött róla, hogy férje meghalt, az utcára futott ki, ahol ott

nagy lármát csapott és jajveszékelve kiáltozta, hogy felakasztotta magát a férje.

Az esetről tudomást szerzett a csendőrség is, honnan Fekete József őrmester ment ki és mindjárt látta, hogy itt az öngyilkosság ki van zárva. Azonnal kérdőre vonta az asszonyt, aki bevallotta tettét s azt mondta, hogy a rossz bánásmód és a fenyegetéstől való félelmében követte azt el. A gyilkos asszonyt a csendőrök letartóztatták s az előzetes vizsgálat alkalmával megállapították, hogy előre megfontoltan követte el tettét sőt erre előkészületeket is tett. Megtaláltak ugyanis az asszonynál egy vékonyabb zsineget is, melyre azt vallotta, hogy előbb azzal akarta a gyilkosságot elkövetni, azonban azt gyengének találta és így használta az erősebbiket.

A gyilkosság színhelyére ma fog kiszállani a vizsgáló bíró.

Előfizetési felhívás.

Nem kell sem térben, sem időben messze menni argumentumért; mindennap hangosabban olvassa ránk a kegyetlen tanulságot: hogy a keresztény társadalom lépésről-lépésre veszti a tért.

Mikor ellenségeink leszorítják furtanggal vagy erőszakoskodással egy-egy emberünket nem az egyeseké: valamennyiünké, az egész keresztény társadalomé az a veszteség.

Megtámadják egyéneiben a keresztény társadalmat, oszlopaikat ássák alá, hogy az épület romba dőljön és a romok fölött szabad legyen a zsákmányolás — és ezt a munkát tétlenül nézzük.

Lehetséges-e, szabad-e összedugni a kezeket akkor, mikor a házat gyujtogatják fejünkre?

Évek során át figyelmeztetjük közönségünket a fenyegető veszélyre, melyet az új pogányság hoz magával. Ez ellen a szervezett támadás ellen nem véd meg más, csak a szervezett védelem.

Egy táborba gyűjtsön mindnyájunkat a keresztény öntudat!

A keresztény öntudat, a keresztény ébredés lobogóját lengeti lapunk egy évtizedet meghaladó idő óta. Ide gyűjtjük, a mi zászlónk alá azokat, a kiknek még van érzéke ez ország, e társadalom erkölcsi alapjai iránt. Mikor lapunk terjesztését és az előfizetések megújítását kérjük az új negyedév kezdetén, ezt a keresztény lobogót akarjuk erős, győzni képes és győzni akaró sereg élén látni.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.

Negyedévre — — — — 4 „

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.

Negyedévre — — — — 5 „

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.

Negyedévre — — — — 6 „

A »TISZANTUL«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Nagycsütörtök.

A katolikus egyház ma üli meg a legméltóságosabb Oltáriszentség szerzésének emlékeztétét. A nagy gyász, melyet a nagyhéten az egyház ül, nem engedi meg, hogy e nagy ünnepet kellőképp megünnepelhessek a hívek. Az Oltáriszentség szerzésének örömmünepét azért másnapon üli meg az egyház, amikor teljes pompáját kitudja feletni.

A székesegyházban ma, nagycsütörtökön az ünnepélyes szent misénél *Fetszer* Antal felszentelt püspök olajat és a kryzmát szentel. A szent mise után a püspök megmossa 12 aggastyánnak a lábát. A szent mise alatt a Gloriakor elnémulnak a harangok, jelképezvén a mély gyászt, amelyet az egyház ölt. A 12 apostolt délben dr *Szmrecsányi* Pál megyéspüspök nevében *Fetszer* Antal felsz. püspök megvendégeli és megajándékozza. A püspöki székházban különben az utolsó vacsora emlékére az egyházmegye papsága is összegyűl szeretet-lakomára.

* **A bécsi oszászári jubileum.** A német szövetséges fejedelmeken kívül még más államfők is üdvözölni fogják a királyt császári jubileuma alkalmával. Így már egészen bizonyos, hogy *Edvárd* angol király és *Fallieres* a francia köztársaság elnöke a nyár folyamán Ischlbe utaznak, hogy a királynak szerencsekívánatait kifejezzék. Meglehet, hogy *Edvárd* és *Fallieres* egyszerre érkeznek Ischlbe. Egészen bizonyos továbbá, hogy a dán király is ellátogat Ischlbe *Ferenc József* üdvözlése végett.

* **A Katolikus Kör zárünnepélye.** Mához egy hétre, április 23-án tartja a Katolikus Kör idei előadásainak zárünnepélyét. Az ünnepély központja *Pálffy* Béla gyomai plébánosnak, a kitűnő szónoknak előadása lesz. Az estélynek lesznek igen előkelő színvonalon álló ének és zeneszámok is, amelyek méltóképp sorakoznak *Pálffy* előadásához. A zárünnepélyt a főgimnázium dísztermében tartják meg s kezdete délután 5 órakor lesz.

* **A vízműtelep kibővítése.** A napokban sürgettük a nagyváradai vízvezetési telep kibővítésének mielőbbi megkezdését s rámutattunk arra a veszélyre, amely Nagyváradot fenyegeti a nyáron okvetlen beálló vízhiány folytán. A városházán most már talán mégis hozzá látnak az égetően fontos kérdés mielőbbi megoldásához. Tegnap Nagyvárad város közönsége kérvényt adott be *Rimler* Károly polgármesterhez, mint I-ső fokú vízjogi hatósághoz, amelyben kéri a vízmű kibővítésére szükséges munkálatok végleges engedélyezését. Így talán csak még is lesz valami mielőbb a vízmű nagyon fontos kibővítéséből.

* **Katonák husvétja.** A székesegyházban felállítandó szent sir körül, a régi hagyományokhoz híven az idén is a háziezred legénysége fogja diszörségi szolgálatot teljesíteni. Erre nézve a háziezred legénysége fogja az ezred részéről már meg is történtek az intézkedések. A nagyszombati feltámadási körmenethez az ezred két zászlóaljja vonul ki teljes díszben s az ezred zászlójával. A zenekar is résztvesz a körmenetben s a szertartás folyamata alatt a zászlóaljak kétszer diszlövést aenok le. A helyörség tisztikara teljes számban jelenik meg s ünnepi szeriartást követő disz-

menetelés a 17. gyalog hadosztály parancsnoka *Rukarina* Emil altábornagy előtt fog megtörténni. Itt említjük meg, hogy az ezred katolikus legénysége a napokban végezte el a szokásos husvétai ájtatosságokat s a legénység teljes számban járult a szent gyónáshoz és áldozáshoz.

* **A becsületes munka elismerése.** Nagyvárad város adóhivatalának két derék tisztviselőjét: *Altnóder* Vince és *Magyary* Jenő első osztályu számtiszteket szép kitüntetésben részesítette tegnap a városi tanács. *Lukács* Odön tanácsnok, az adóhivatal vezetője megemlékezett a két kiváló tisztviselő buzgó, kiváló működéséről, rendkívüli munkásságáról, szakképzettségéről. A tanács teljes elismerését fejezte ki a két kiváló tisztviselő iránt s határozatba ment, hogy a tanács ezen elismerését az illetők tudomására hozzák s egyuttal jutalmat szavaztak meg részükre.

* **Felfüggesztett községi bíró.** Az érmihályfalvai járásban a községi bírák nem a legrendesebb előjárói tagok sorából valók, legalább erre vall a járási főszolgabírónak a folytonos vizsgálata, amit egyes bírák ellen vezet. Legutóbb a vasadi bíró *Jakab* László ellen indított vizsgálatot a főszolgabíró és ekkor arról győződött meg, hogy a bíró a hivatalos pénzekkel nem számol el kellőleg, sőt azokat részint jogtalanul fizeti ki vagy saját céljaira használja föl. Megállapította ekkor még azt is, hogy a bíró a hivatalos hatalommal többször visszaélt. A vizsgálatból kitolyólag *Jakabot* a főszolgabíró felfüggesztette és tegnap az alispántól kérte a bünvádi eljárás megindítását.

* **Ügyvédi értekezlet.** A nagyváradai ügyvédi kamara ez évi május hó 3-án d. e. 10 órakor tartja tisztújító közgyűlését. Ügyvédi körökben több oldalról megnyilvánult az az óhaj, hogy a közgyűlést megelőzőleg a választások tárgyában a kamara helybeli és vidéki tagjai értekezletet tartsanak. Főlkérettünk annak közlésére, hogy ez az értekezlet szombaton, f. hó 18-án d. e. 11 órakor lesz Nagyváradon a városháza kistermében megtartva. Ajánljuk e sorokat az érdeklődők figyelmébe, mert külön meghívó kibocsátva nem lesz.

* **Egy főherceg szabadságon.** Arról a hírről, hogy *József* Ferdinánd királyi herceg feltűnő körülmények között hathónapi szabadságot kapott s hogy szabadsága leteltével a hadsereg kötelékéből ki fog lépni, csak annyi igaz, hogy szabadságot kapott alatosckaniai birtokai rendezésére, de a hadseregből nem fog kilépni.

* **A villamosvasut nyári menetrendje.** A nagyváradai villamos vasuton a nyári menetrend ma, csütörtökön, április 16-án lép életbe, amely szerint a villamos kocsik reggel 6 órától este 10 óráig közlekednek. Az igazgatóság ezuttal azon helyénvaló intézkedést tette, hogy a *Teleky*-utcai kocsikat továbbra is közvetlenül az olasz pályaudvarig járatják.

* **A megyebizottsági tagválasztások.** A múlt év végén megtartott megyebizottsági tagválasztások eredménye ellen több felebbezés érkezett be. Így megfelebbezték a magyarcsékei és nagybárodai választásokat is. A felebbezések alapján az ügy a közigazgatási bírósághoz került fel, honnan tegnap érkezett le. A közigazgatási bíróság a választásokat átvizsgálta és elrendelte, hogy a felebbezésekben felhozott indokok alapján a bizonyítási eljárást indítsák meg.

* **Tolsztoj ismét nagybeteg.** A »Berl. Tagbl.« jelenti Pétervárról: Tolsztoj állapota újból rosszabbodott, úgy hogy Moszkvából orvost kellett hozzá hivanni. Tolsztoj családja komolyan aggódik.

* **Központi választmányi ülés a megyén.** A megye központi választmánya tegnap ülést tartott, melyen az 1909. évi választók névjegyzékét vizsgálták felül. Az ülés folyamán az új választmányi tagok letették a hivatalos esküt.

* **Tandijmentesek a községi iskolában.** Evenként óriási összeget ad ki Nagyvárad városa az elemi iskolákra. Ez azonban nem lehet ok arra, hogy a tandijakat szigoruan követelje azoktól, akik talán nem éppen földhöz ragadt szegények, de némi vagyonuk mellett is küzdenek a nehéz megélhetési viszonyokkal. Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága különben már egy ízben elvileg kimondotta az ingyenes elemi oktatást, de a gyakorlatban, a rossz anyagi viszonyok miatt, még nem vitte keresztül. *Réz* Mihály felügyelő igazgató tegnap tett előterjesztést a városi tanácshoz, amely szerint a most folyó 1907—8. tanévben a községi iskolák növendékei közül 3548 tanuló kérte a tandijmentességet. Az elengedni kért tandij összege 30189 korona. A felügyelő igazgató kéri, hogy a tanulók kérelmét a tanács pártólólag terjessze a törvényhatóság elé. Hivatkozik arra, hogy a törvényhatóság úgy is kimondotta elvileg az ingyenes oktatást. Az elmúlt tanévben beterjesztett kimutatásból a rendörség 86 szülőt jelentett be, akik a tandiját fizetni képesek, de dacára a szigoru eljárásnak, ezekből is csak alig volt behajtható a tandij. Ezen eljárásból azonban az a hátrány származott, hogy a múlt évi számadásokat nem lehetett lezárni.

* **Engedély nélküli ügynökök.** A földmivelésügyi miniszternek tudomására jött, hogy több törvényhatóságban, különösen külföldi gazdaságok részére, engedélyvel nem bíró ügynökök gazdasági munkások közvetítésével üzletszerűen foglalkoznak. Ennek meggátlása céljából a miniszter most körrendeletet bocsátott ki, amelyben rámutat erre a büntetendő visszaélésre s különösen felhívja a hatóság figyelmét, hogy éber figyetemmel kísérje az ilyen ügynököket s a megtorlást hivatalból tegye folytatmba. Megjegyzi még a miniszter, hogy ilyen üzletszerű munkaközvetítésre senkinek nem adott engedélyt.

* **Vitriol merénylet a Rákóczi-uton.** Tegnap délután Szilágyi Katalin cseléd két kaiona társaságában sétált a Rákóczi uton, a mikor velük szembe jött *Fabora* András káplár, a cselédnek hűtlen szeretője. Az elhagyott leány mikor meglátta a káplárt, zsebébe nyúlt s egy üveg vitriolt rántott elő s a káplárra kiáltott:

— No gyer ide te nagy legény!

A káplár nem várta meg, míg a leány őt leöntse, hanem egy ugrással a leány mellett termett és az üveget kiütötte a kezéből. A leány és a káplár viaskodni kezdtek, mire a leány a nála lévő kapukulccsal homlokán ütötte a káplárt. A megütött katona erre leoldotta oldalfegyverét és azzal akarta ütni, ebben azonban megakadályozták őt az összefutott emberek. A cselédet a rendörség megbüntette.

* **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, *Komoróczy* János városi irnok tegnap hosszas szenvedés után elhalt. Elhunytát neje születet Erdélyi Mária, valamint *Zoltán*, *Kornélia* és *Margit* gyermekei, továbbá testvére *Komoróczy* *József* és családja gyászolják. Az elhunyt ko-

rábban a vallásügyi, majd a pénzügyminiszteri-
umnál szolgált, s onnét jött Nagyvárad város
szolgálatába. Évek óta betegeskedett. Temetése
ma, ápril 16-án délután 5 órakor lesz a róm.
kath. vallás szertartásai szerint, a Téglavető-
utca 22. sz. háztól.

* Nagyvárad mozgófényképekben.

Az Edison színház pompás ötletét városszerte
igen rokonszenvesen fogadták. A közönség
ritka érdeklődéssel várja a husvét vasárnapját,
amikor a város utcáin megjelenik a kinema-
tográf masina, mely érdekes mozgófényképek-
ben fogja Nagyvárad utcáinak színes, eleven
életét megörökíteni. Az Edison színház, amely-
nek számára a felvétel készül, részletesen fogja
közölni, hogy mely utcákon és tereken készül-
nek a mozgófényképek. A közönség bizonyára
annál szivesebben áll majd a gép elé, mert ez
a kitűnő készülék mindenkit fotografikus
hűséggel fog a filmekben megörökíteni. A fel-
vétel, mint jeleztük, vasárnap, 19-én délelőtt
történik. A mozgófénykép sorozatot az Edison
már néhány nappal ezután be is mutatja. Az
Edison színház nagy előkészületet tesz a nyári
szünetre, amikor lényes attrakciókkal a Bazár
előnyös udvarán lesznek az előadások. A mos-
tani műsor nagy szenzáció. Pompás képek
ritka érdekes gyűjteménye.

* **Jenő vagy Jeruchen?** Erdekes kér-
vénynek a sorsa felett döntött a napokban a
vallás- és közoktatásügyi miniszter. Az ügy
előzményei azok, hogy Faludy Jenő, jelenleg a
fővárosban tartózkodó kereskedősegéd kérvényt
adott be az alispánhoz, amelyben elmondja,
hogy a derecskei metsző 1868-ban, amikor ő
született, Jeruchen helyett Jenőt irt be a mot-
riculába s ő ezt a nevet is használta. Most
azonban megunta ugylátszik ezt a nevet, mert
Jenő helyett a sokkal hangzatosabb és kifeje-
zőbb Jeruchen névhasználatát kérte. Az alispán
a kérelmet elutasította s így az ügy a minisz-
ter elé került, aki az alispán rendelkezését jó-
váhagyta. Így hát nem sikerült a Jenő meta-
morfózisa.

* **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték
mai húzásán a következő nagyobb nyeremények
sorsolták k:

10.000 koronát nyertek: 2783 25176
37794.

5000 koronát nyertek: 13345 39921
77384.

2000 koronát nyertek: 3391 13241 38588
43350 44042 51250 54400 65223 71455 74991
93791 99940 103150 104949 110172

1000 koronát nyertek: 7850 8548 8709
12089 14400 18966 22675 29112 379899
45464 57568 48017 55611 66419 68400 70427
72272 77251 77430 77817 90012 90112 92473
93496 94330 98387 99305 100700 104296
105926 107280 108342 112883 114835 120870
122369 112883 124944.

A többi kihuzott számok 500 és 200 ko-
ronát nyertek.

* **Megérkeztek** dus választékban szép plüche-, selyem-
és cokortojások, díszdobozok. Friss sajt készítményü bon-
bonok igen előnyös árban kaphatók, nemkülönbön ünnepi dísz
kacsa patkók és kalácsokat megrendelésre bármilyen árban
kiszítik. MOLNÁR H. cukrász, Bémer-tér 2. — Telefon 395.

* **Gerincgögyi bántalmaknál** és hü-
dészeknél, különösen gerincgögyorvadásnál (tabes)
rendkívül jó hatásúnak bizonyulnak a buziás-
fürdői szénsavas fürdők. Buziásfürdőnek szén-
savas forrásai évről-évre több ily beteget von-
znak oda. A szénsavas fürdők hatását nagy-
ban előmozdítja a buziásfürdői «Phönix» gögy-
szertel való ivókúra. A buziásfürdői «Phönix»
gögyviz kapható gögyszertárakban, drogeri-
árokban és minden jobb fűszerüzletben.

ÁVIRATOK.

Bülöw Rómában.

Róma, április 15. Bülöw kancellár
nejével együtt Rómába érkezett és ott a
»Regina«-szállóba hajtatott. A megérke-
zés után a kancellárt a vatikáni fogat
vitte ő szentsége elé. A pápa azonnal
fogadta a német nagy kancellárt.

Az öngyilkos örnagyok temetése.

Budapest, ápr. 15. Az öngyilkossá lett
két örnagyot tegnap délután helyezték örök
nyugalomra. A temetésen óriási közönség volt
jelen. Különösen sok tiszt jelent meg a gyász-
szertartáson. A tisztikar élén ott volt Fehérváry
Géza báró tábornagy is.

A lebergi gyilkosság.

Lemberg, ápr. 15. Egy nagyobb csoport
lengyel diák az elmúlt éjjel több ukraini rutén
intézet épületei előtt tüntetett. A tüntetés részt-
vevőit a rendőrség ismételtén szétkergette.

Lemberg, ápr. 15. A rutén épületeket
egész éjjel csendőrök őrizték feltűzött szuro-
nyokkal és élesre megöltött tegyverekkel. A
tüntetőknek egy a rendőrséggel való összeüt-
közése alkalmával több ember megsebesült.
Lengyel diákok a színház utcában egy rutén
könyvkereskedést megtámadtak és teljesen le-
romboltak. Miközben a rendőrség a zavargókat
szétkergette, egy rendőr lebukott a lóról és
megsebesült. Végre egy szakasz lovasság érke-
zett, mely a tüntetőket teljesen szétoszlatta.

Lemberg, április 15. Gróf Potocki
helytartó holttestét ma délben fogják a
kreszovicei családi sírboltban eltemetni.
A temetés iránt óriási részvét mutat-
kozik s legalább is huszezerre becsülik
azoknak a számát, kik a gyászünnepeken
Kreszoviceben meg fognak jelenni. Krakó
városa teljesen kihalt, az iskolák és hi-
vatalok zárva vannak, a lakosság kiözön-
lött Kreszovicebe, ahonnan különvonatok
csak a késő délutáni órákban fogják a
temetés résztvevőit visszahozni. A kor-
mány tagjai a temetés után egyenesen
Bécsbe utaznak.

Kreszovice, ápr. 15. A meggyilkolt
helytartó holtteste éjjelkor érkezett meg
Kreszovicebe, ahol a koporsót fáklyák
mellett helyezték el a sírboltban.

A féltékenység áldozata.

Velence, április 15. Munari ügyvédet, a
legkiválóbb sportkedvelők egyikét kedvesének
Vanin Teréziának lakásán több szurt sebbel
halva találták. A leány, aki a gyilkosságot el-
követte, ezután világító gázzal megmérgezte
magát. Az ügyvéd a leány féltékenységének
lett áldozata. Az ügyvéd néhány héttel ezelőtt
elhagyta Vanin Teréziát és Maraglia Juliával,
egy zeneszerző leányával kezdett szerelmi vi-
szonyt. Vanin Terézia a múlt kedden élénk
szemrehányást tett az ügyvédnek, hogy őt el-
hagyta.

A portugál kormány programja.

Lisszabonban, ápr. 15. A minisz-
terelnök egy hírlapíróval folytatott be-
szélgetés közben kijelentette, hogy az ő
programja az új kamrában az lesz,
hogy semmiféle határozott programot

nem állít fel, hanem szigoruan az
alkotmány értelmében fog a kor-
tezzel kormányozni és arra fog törekedni,
hogy külfölddel jó viszonyt tartson fen.
A választások alatt előfordult zavargá-
sok miatt megindított vizsgálat még nincs
befejezve. A vizsgálatot kimélet nélkül
folytatják és eredményét annak idején
közé fogják tenni. A miniszterelnök nem
üz pártpolitikát és helyén ki fog tartani
mindaddig, míg missziójának eleget nem
tesz, vagy uralkodója őt onnan el nem
szólítja.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: Nagy művészi kabaret.

Péntek: Szünet.

Szombat: Szünet.

Vasárnap: D. u. Lotty ezredesei, este: Va-
rázskeringő.

Hétfő: D. u. Dérnyé ifjasszony, este:
Milliárdos kiasszony.

Goldstein Számi.

Nem helyeselhető dolog, hogy a nagyhét
legnagyobb részében a régi szokástól eltérőleg
színházi előadásokat tartanak, de meg kevésbbé
helyeselhető, hogy olyan elavult és a könyvtár
porában pihenő darabot vesznek elő, mint a
Goldstein Számi. Igaz, hogy *Gyöngyinek* a cim-
szerep egyik legpompásabb alakítása, de nem
hisztük, hogy ő is többre ne becsülné a Kor-
nevillei harangok Gáspár apójában elért sike-
rét a tegnapiánál, mely pedig sokkal zajosabb
volt amannál. *Gyöngyi* Jolán Virág Toncsi
szerepét adta s neki megbocsátottuk, hogy
feleségül ment Goldstein Számihoz, mert hiszen
az apja játszotta a munkácsi bókheret. A kö-
zönség más körülmények közt zsufolásig szokta
megtölteni a színházat Gyöngyi vendégszerep-
lésekor ma is, mint előző előadásokor, igen
gyéren népesítette be a nézőteret. Még a bér-
lőkből is többen hiányoztak.

Gyöngyi-kabaret. Ma, csütörtökön este
Gyöngyiék bucsutellepte gyanánt nagy kabaret
művésztet lesz, amelynek szenzációs műsora a
következő: Cox és Box kacagtató humoru an-
gol bohózat egy felvonásban, amelyet a Szig-
ligeti-színház első erői adnak elő. Ezt követik
Gyöngyi Izsó és Jolán számai. Gyöngyi Izsó
pompás anekdotákat és kuplékot hozott ez
estére, gyönyörű hangu művészlánya, Jolán pe-
dig a mai magyar dalköltészet és líra legszebb
virágaiból mutat be egy bokrétára valót. Hei-
delberg Albert, Jakobi Viktor és mások nótái-
ból énekel Farkas Imre, Gárdonyi Géza stb.
szövegével. A nagy kabaret művészei iránt pá-
ratlan az érdeklődés.

Igazságszolgáltatás.

A répaszedés vége.

Furcsán végződött a múlt év októberében
Biharpüspökiben ifj. Szabó Imre répaszürete
Szedés közben egy szekér répa tulajdonjoga
fölött valami kis nézeteltérés támadt közte és
Simon Lajos közt, amit Simon legalaposabban
ugy vélt elsimítani, hogy egy járomszeggel
alaposan megorgumentálta a vitás répa birtoká-
ról lemondani semmi áron sem akaró ifj. Szabó
Imrét, valamint a védelmére siető apját is,

ugy hogy hetekig feküdték a répa háboru következményeit.

A nagyvárad kir. törvényszék büntető bírósága a tegnapi nap folyamán foglalkozott Millye Gyula elnöklete alatt a szomorú végű repaháborúval s Vattay ügyész vád- és dr. Olasz Béla tartalmas védbeszéde után 2 hónapi fogházra ítélte a repabirtoklás különös módját kultiváló Simon Lajost.

A cséplőgép áldozata. Tavaly nyáron történt, hogy Bihar-Tordán cséplés közben az egyik etető, Nagy Sándor belebukott a dobbal ahonnan rettenetesen összeroncsolt tagokká, huzzák ki. A szerencsétlenség Szabó Zoltán ispan gondatlansága folytán következett be, akit a nagyvárad kir. törvényszék büntető bírósága Millye Gyula elnöklete alatt tartott tegnapi tárgyalásán gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt 40 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre ítélte.

KÖZGAZDASÁGI

A Trienti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. évi március 26-án tartott 76-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1907. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1907. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 917.014,396 korona 99 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 41.095,968 korona és 58 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 81.422,408 korona 19 fillérrel 264.156,557 korona 24 fillérre emelkedett.

A tőkebiztosítási ágban, beleértve a betörései- és tükrőveg-biztosítást, a díjbevétel 16.585,488,656 korona biztosítási összeg után 27.302,460 korona 49 fillér volt, miből 10.146,474 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 17.155,986 korona 04 fillérre rugott, mely összegből 12.269,989 korona 82 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 113.331,852 korona 27 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 8.921,627 korona 06 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.717,649 korona 06 fillérre rugott.

Károkkért a társaság 1907-ben 37.472,569 korona 25 fillért és alapítása óta 899.042,935 korona és 20 fillért fizetett ki.

E kártérítési összegből hazánkra 178.248,760 korona 76 fillér esik.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.292,237 korona 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, 12.565,698 korona 89 fillér összegben, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.266,538 korona 48 fillért tesz ki.

Az értékpapírok értéke 4.741,807 korona 69 fillérrel ment vissza, de a vezetőség elővigyázata folytán ez a veszteség az intézetet nem érinthette, mert az a 17.018,704 korona 71 fillért kitevő árfolyamtartalékból nyerhetett leírását. Ez a tartalék ma még mindig 12.565,698 korona 89 fillért tesz ki.

Különös figyelmet érdemel még az 1000 új intézeti részvénynek kedvezően keresztülvitt kibocsátása, melynek agió-nyereségéből 11.525,000 korona a matematikai életbiztosítási tartalékhoz csatoltatott.

Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre.

A társaság összes tartalékjai s alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 292.979,592 korona 76 fillérről 323,829,847 korona 57 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	60.625.971 K 77 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	26.668.849 K 08 f.
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	4.017.201 K 92 f.
4. Értékpapírok	209.404.916 K 74 f.
5. Tárcza váltók	842.350 K 85 f.
6. A részvényesek biztosított adóslevelei	8.820.000 K — f.
7. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	13.249.457 K 21 f.
összesen	323.629.347 K 57 f.

Ezen értékből 65,5 millió korona magyar értékekre esik.

Értéktőzsde.

— Délután 4 órákor. —

Budapest, ápril. 15.

Osztrák hitelrészvény	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	734.75
Leszámitoló bank	—	403.—
Rimamurányi	—	509.25
Osztrák m. államvasuti részv.	—	644.50
Közuti vasut	—	528.50
Városi villamos vasut	—	282.50

A gabonatőzsde határidői.

— Délután 4 órákor. —

Budapest, ápril. 15.

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.81
Buza apr. 1908	—	8.51
Rozs apr.	—	12.57
Zab apr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908. ápril. 15.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	92.—
Magyar koronajáradék	—	81.25
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	95.—
Magyar nyereségy kölcsön	—	185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjeggy kölcsön	—	140.—
Osztrák járadék papírban	—	91.57
Osztrák járadék ezüstben	—	96.50
Osztrák járadék aranyban	—	113.75
Osztrák korona járadék	—	29.55
1860. osztr. államsorsjegyek	—	146.—
Osztrák magyar bankrészvény	—	1780.—
Magyar hitelbank-részvény	—	633.50
Osztrák hitelbank-részvény	—	260.73
Osztrák magyar államvasuti részvény	—	69550

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(43)

V.

A legtöbb férfinak csak a fejében van lélek, míg a nők tuevalemőleg egész testükben lélekkel bírnak. Sempály e tekintetben női alkotással volt megáldva. Az ujjahegyéig merő lélek volt és úgy, mint azt egy szellemes francia oly utánozhatlan jól fejezte ki: »il avait les sens poétele« — azaz, minden érzékében költő volt.

Természetes tehát, hogy a legapróbb külső dolgok, nagy mérvben kellemes vagy kellemetlen hatást gyakorolhattak reá. A legcsekélyebb rut részlet elegendő lett volna, hogy a legnemesbb, legnagyobb dolog élvezetét elrontsa. Nem tudta volna illetőleg felfogni »Faust« szépségeit, ha egy rongyos kölcsön könyvtári könyvből ösmerkedett volna meg velők.

A báróné visszavonulása után, mi sem zavarta többé a Zinkávali együttlét boldogságát. Sterzl ismét újsága után nyult, Zinka Sempály kérelmére a zongorához ült. Mint mindig, most is kóta nélkül kísérté énekét, fejcskáját kissé előre hajtva, félig lehunyt merengő szemekkel. A kissé setéten butorozott szoba, gobelinfedett falával, az ezer szép apróságból álló, bájos zürzavarával, nagylevelű zöld növényeivel. japáni lakktárgyaival és kényelmes szabálytalan butorzatával, összhangzatos háttért képezett a leányka fehér rococco alakjához.

Az egyetlen lámpa rózsaszínnel bélelt erényjén keresztül titokzatos fény derengett, s édes félhomályba burkolt mindent. Ibolya, róza és gyöngyvirágillat tölté el a léget, s a mélabus illat édessége elvegyült a sóváron panaszos szerelmi dalok édességével. Sempály egész lénye oly kellemes lelkesültségben rezgett, melyre kevés férfi volna képes.

Kivánatára Zinka egy dalt a másik után elénekelt — hangja egyre lágyabb, melegebb lett.

— Ne énekelj tulsokat, Zini, megerőteted magad, — inté Sterzl.

— Még csak egy dalt — azt, mit alulról hallottam, — esd Sempály.

Zinka énekelt...

»La sepultura mia sera il tuo seno.«

A hangok még ajkán reszkettek; kezei bágyadtan hulltak ölébe.

Ekkor Sempály e lány, meleg gyermekkezeket megragadta — édes mámor, mérhetetlen öröm lepte meg e delejes érintésre.

— Zinka, — kérdé, — érez valamit abból, mi ma hangjából hozzám beszélt?

A leányka tekintete az övével találkozik, szempillái rezegnek, mintha káprázató fénybe pillantana, — megijed, mint a hogy a boldogság váratlan megjelenése ijeszt meg. Már ajkain lebeg a válasz — ekkor megnyílik az ajtó, az olasz inas valami érthetetlen, lehetetlen nevet jelent s belép, leányától, s annak imádjától követve, Wolnitzky báróné...

— Ah, ah, mennyire örvendenek, hogy itthon találalak! — kiáltja. — Számitottunk rá, hogy hamvazó szerdán nem fogtok kimenni. Hogyan vagy, Zinka?

Zinka kövé meredt. A Sterzl mama, e durva, nehézkes hang ballatára előlépett a mellékszobából.

— Sarolta! — kiált dadogva, — Sarolta—te—itt!

— Nemde, ez aztán a meglepetés, Klotild — de úgy van az, a váratlan meglepetésekkel. Ma három órákor érkezünk s már délután telkerestünk, de ti nem voltatok itthon, s így elhatároztuk, hogy este jövünk.

Nemde, késő van már? No, én, a magam részéről már rég itt lennék, de Sláva azt állította, hogy diszbe kell vetnünk magunkat — kérlek, rokonok közt, — de nem szeretek vele ellenkezni, oly hamar elveszti a türelmét — így hát telöltözködtem.

Ezzel, miután nővérét és hugát lármásan megcsókolta volna, minden felszólítás nélkül nehézkesen egy igen kicsi széken helyezkedett el.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

B. K. (Helyben.) Jönni fog, de csak husvét után. Az ünnepi számról már kimaradt.

A szerkesztőnért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

Kelemen Béla

könyvkötészete

NAGYVÁRAD,
Nagypiac-tér,
(Andrényi-palota.)

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetősége Kolozsvárt.

11992—II. 908. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak székelykocsárd-marosvásárhelyi vonalának 165—68 sz. szelvényei között az Aranyos folyón építendő egyvágányú vasuti hid hídfői és középpillérjei megépítéséhez szükséges alapozási és falazási munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az ajánlati minta az esetleg elrendelendő munkák egységárjegyzéke és a szerződés tervezete, valamint a munkák végrehajtással összekötött feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége pályafentartási és építési osztályánál (Bocskay-tér 4. sz. II. emelet 52. sz.) valamint a nagyenyedi osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlatihez szükséges nyomtatványok díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatot valamint a hozzátartozó mellékleteket szabályszerű okmánybéllyel kell ellátni, az ajánlatot és mellékleteit két tanu előttemzése mellett alá kell írni és az ajánlatot a mellékleteivel pecséttel ellátott fonállal kell összefűzni.

A szabályszerűen kiállított ajánlatot és mellékleteit pecséttel lezárt sértetlen borítékban kell elhelyezni és legkésőbb 1908. évi május hó 12-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének titkárságánál közvetlenül, vagy posta útján beküldeni.

Az ajánlat borítékát következő felirással kell ellátni:

Ajánlat a 11992—908. II. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt munkálatokra.

Ajánlattevő köteles bánatpénz gyanánt az általa ajánlott végösszeg 5 százalékát készpénzben vagy biztosítékképpen értékpapirokban, hivatkozással a jelen hirdetés számára legkésőbb 1908. évi május hó 11-én délután 1 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének gyűjtőpénztárába (Bocskay-tér 4. sz. földszint) letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapirokat a budapesti áru és értéktőzsdén legutóbb jegyzett, de a névértéket meg nem haladó árfolyam szerint számítjuk.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és az összes munkákra tett ajánlatokat fogunk tárgyalás alá venni.

Bánatpénz nélkül, vagy elkésve benyújtott, valamint az olyan ajánlatokat, melyeket nem az előírt módon tesznek, vagy amelyekből valamely melléklet hiányzik, nem vesszünk figyelembe.

A beérkezett ajánlatokat 1908. évi május hó 12-én déli 12 óráig a titkárságnál fogjuk felbontani, a mikor az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlatok felett 1908. évi május hó 9 ig történi döntés és ajánlattevők ajánlataikkal ezen időpontig kötelezettségben maradnak.

Olyan ajánlattevők, kik a szóban forgó ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily ipari képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Az ajánlattevők, vagy megbízottjának ipari képesítésére és a cégbejegyzésre vonatkozó adatok az ajánlatban feleltetendők és igazolandók.

Az ajánlattevők, kik a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségével ezideig üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, amelyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Alólírott üzletvezetőség fenntartja magának az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabályon választhasson.

Kolozsvár, 1908. évi április hó.

Az üzletvezetőség.

Meghívó.

A Lévai Márton féle könyvköztészet vonalzó-intézet és üzleti könyvgyár részvénytársaság 1908. évi április 20-án délután 5 órakor Nagyváradon Rákóczi ut 20-ik szám alatt saját házában tartandó rendkívüli közgyűlésre.

Tárgysorozat:

- 1) A betegség folytán megüresedett egy igazgatósági hely betöltése.
  - 2) Egy új igazgatósági tag választása.
  - 3) Esetleges indítványok és határozatok.
- Ha a közgyűlés határozat képes nem volna, a gyűlés április 29 én tekintettel a megjelent részvényesek számára, meg fog tartatni.

Az igazgatóság.

Gépjavitó műhely

NAGYVÁRAD

Hattyu- és Vitéz-utcák sarkán.

Teljesen korszerűen, legújabb gépekkel felszerelve és villanyerőre berendezve. Készíték, javítok és szerelék mindennemű gazdasági gépet, modern berendezéseket, gőzgépeket. Elvállalom nyomdai gépek javítását is felelősség mellett.

A nagyérdemű közönség tömeges pártfogását kéri.

Schmidt Frigyes.

Hirdetések

felvétetnek

a kiadóhivatalban.

Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A »Közgazdaság« rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mértékkel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a »Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az »Első o. általános baleset elleni biztosító társaság« számára.

A nagyváradai főügynökség

Kurländer és Ullmann.

Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara.

1451—1908. szám.

Értesítés.

A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara és a Bihar megyei Gazdasági Egyesület a nyár folyamán Londonban megnyíló hatalmas és nagy méretű magyar kiállítás előzetes ismertetését és meglátogathatóságának előfeltételei és módzatai ismeretét az érdeklődőkre nézve fontosnak ítélvén a kiállítás kezdeményezője és egyik kiváló ismerője dr. Molnár Ákos országgyűlési képviselő urat felkérte, hogy a szóban forgó kiállítást Nagyvárad város és Bihar vármegye közönsége előtt egy előadás keretében ismertesse meg.

A felkért képviselő ur ezen kérelem teljesítésére hajlandónak nyilatkozott.

Arra való tekintettel, hogy a szóban forgó kiállítás gazdasági és üzleti jellege mellett a magyar művészet, nemkülönben a nemzeti szellem minden más irányu produktív megnyilatkozása is lesz s ügyet vetve arra is, hogy egyúttal alkalmas eszköze lehet a világ közvéleményét irányító angol sajtónak rokonszenves és hazai gazdasági és kulturális állapotának a világ előtt való dokumentálására: örömmel ragadtuk meg a nevezett képviselő ur által nyújtott alkalmat és az előadás megtartásának határidejét e hó 26-ikára eső vasárnap déli 11 órájára Nagyvárad város közgyűlési termébe kitűztük.

Amidőn örömmel adjuk közre, hogy az úgy támogatójával Rimler Károly urat Nagyvárad város polgármesterét is sikerült megnyernünk és hangsúlyozzuk, hogy London piacán tartandó magyar kiállítás az ország állami önállóságának kidomborítására is hivatva van s hogy ez a kiállítás az ország gazdasági életének igen jelentékeny tényezőjévé válhatik s így a magyar közönség részéről minden érdeklődésre és pártolásra számot tarthat; újból azzal irányítjuk ez alkalommal az érdeklődők figyelmét a tervezett felolvasásra, hogy annak meghallgatására és így a kiállítás körülményeinek és meglátogathatósága módzatainak megismerése végett a f. évi április hó 26-án d. e. 11 órakor a város székházának közgyűlési termében minél tömegesebben jelenjenek meg.

Az előadást érintő egyes további mozzanatokról az érdeklődő közönséget továbbra is tájékoztatni fogjuk.

Nagyvárad, 1908. április hó 13.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Huzella Gyula, Dr. Sarkadi Lajos,
kir. keresk. tan. elnök. titkár.

!! Kedvező fizetési feltételek !!

Saját érdeke

minden hölgynek, hogy
tavaszi ujdonságainkat
női ruhaszövetek, selymek, delinek és
mosóárakban, ugyancsak tavaszi női fel-
öltők és taft kabátokban megtekintse.
Szébbet, jobbat, divatosabbat
sehol olcsóbban nem kap
mint nálunk.

Két nagy csődtömegből

került 2500 méter gypju delin à 50 kr., valódi
»Koechlin«-féle levartimok à 42 kr., **1000 mé-**
ter csikos tavaszi kelme 75 krajcártól,
1650 méter szines és fekete taft 1 frt 20
kr.-ért, 120 széles taft fihr és liberty selyem
még nem létezett olcsó ár 2 frt 88 kr.

Struc boák, selyem alsók, japán övek
27 százalékkal olcsóbb mint bárhol.

Vászon és asztalneműekben
a régi elismert szolid minőségek és áruk.
Nagybecsű pártfogást kérünk:

Wallerstein Fülöp Fiai

Bémer-tér, Pannonia mellett

!! Kedvező fizetési feltételek !!

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhá-	1 szelvény 12 korona
hoz (kabát, nad-	1 szelvény 15 korona
rás és mellény)	1 szelvény 17 korona
elegendő, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért,
szintúgy felöltőszövetet, turistalódent, selyem-
kamarnit stb. stb. gyári áron küld a mint meg-
bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-
gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha
szövetvásárlásait közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.

Mintáid, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb
rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Közgazdasági Bank r. t.

Nagyváradon, Teleky-u. 10.

Telefon 742. ————— Telefon 742

Hitelt nyújt váltóra, folyószámlára,
értékpapírra, betáblázás mellett ingat-
lanokra.

Elfogad betéteket

5%

kamatozás mellett a betét napjától
számítva. (Betét kamat-adót a r. t. viseli.)

Takarékosság előmozdítása cél-
jából forgalomba hozta Selfmen-féle
takarékperselyeit, melyek már is
nagy népszerűségnek örvendenek. Ily per-
selyek 6 korona betét lefizetése ellenében
a pénztárnál kaphatók.

Intézetünk elvállalta hazánk egyik leg-
tekintélyesebb életbiztosító intézetének: a
Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet,
mint szövetkezet vezérképviselőt.

Cheque számla szám 21.261.

tisztelettel:

Közgazdasági bank részvénytársaság.

Kiadó lakás.

4 szobás kényelmes lakás villany-
világítással stb. a Lukács György
utcában május 1-re kiadó; ugyan-
ott butorok, konyhaszerek, befőt-
tek stb. eladók. Cim a kiadóhi-
vatalban.

Uj butor nagyraktár!

Tisztelettel értesítjük a nagyér-
demű közönséget, hogy saját

**kárpitós, asztalos, eszter-
gályos műhelyünket és bu-
tortelepünket kibővítettük**
és azt a mai naptól kezdve

Pelleyné és Schmidt

bejegyzett cég alatt fogjuk tovább ve-
zetni. Minden törekvésünk oda irá-
nyul, hogy a legkényesebb izlésnek
is eleget tegyünk. Araink igen szo-
lidak. Szilárd munkánk és pontos
kiszolgálásunkért több oldalról már
is elismerésben részesültünk. Allami
hivatalnokok és katonatiszt uraknak
igen előnyös árt számítunk.

A n. é. vevőközönség szíves párt-
fogását kéri

Pelleyné és Schmidt

NAGYVÁRADON, Teleky-utca 24. sz.

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL.
KELLEMEB, KISSÉ SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS.
RENDRIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.
ORVOSILAG AJÁNLV. ORVOSILAG AJÁNLV.

Ivógyóymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a veseme-
dence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak
és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának
bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buzziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.